

KÁRPÁTALJA HIDROLÓGIAI ÉS HIDROGEOOLÓGIAI SAJÁTOSSÁGAI

A MI VÍZÜGYÜNK

Szalai József Miron

*vízrajzi referens,
főtanácsos*

Országos Vízügyi Főigazgatóság

szalai.jozsef@ovf.hu

Kárpátalja elhelyezkedése, 1.

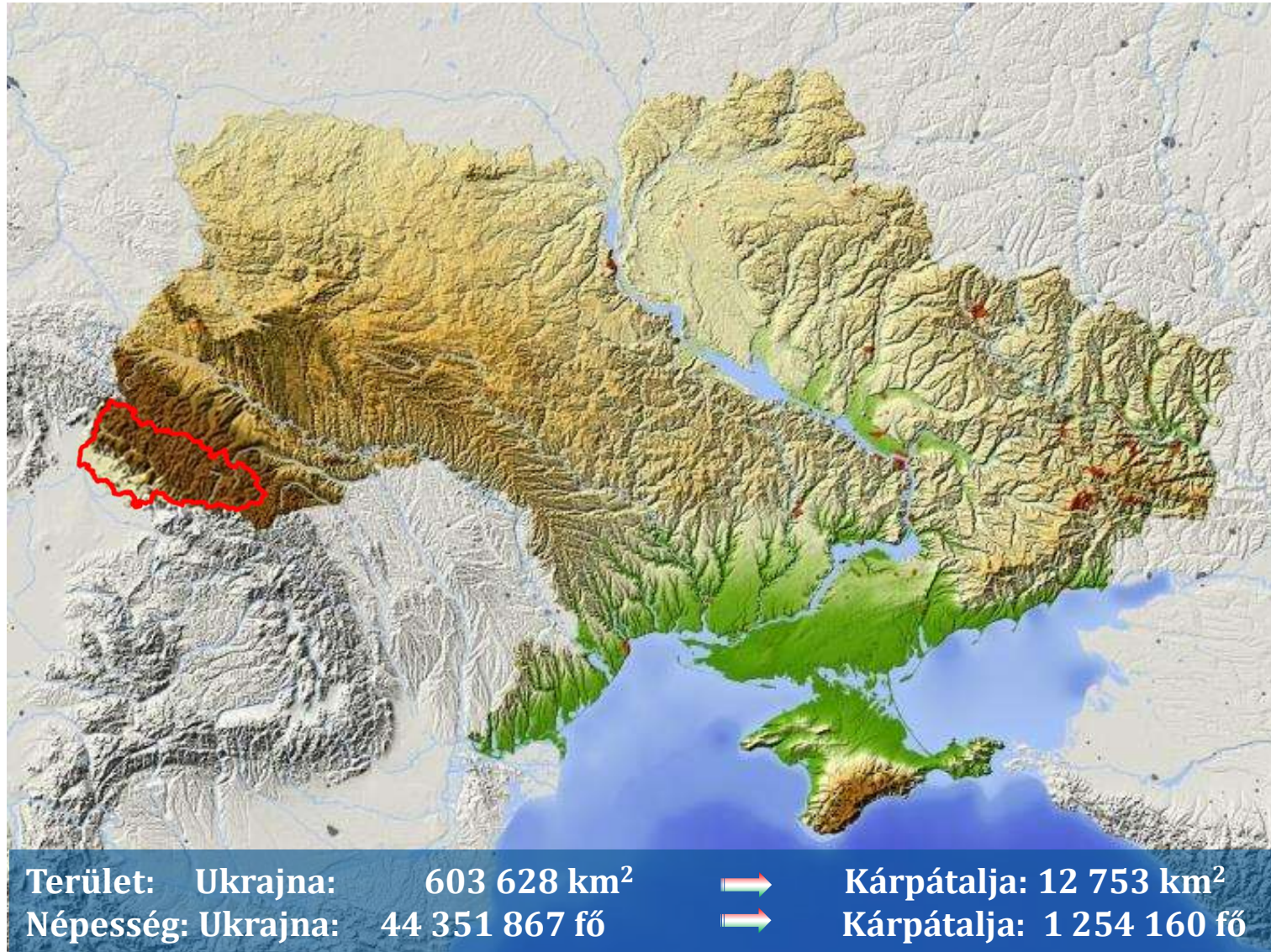
Kárpátalja elhelyezkedése, 2.

A MI VÍZÜGYÜNK

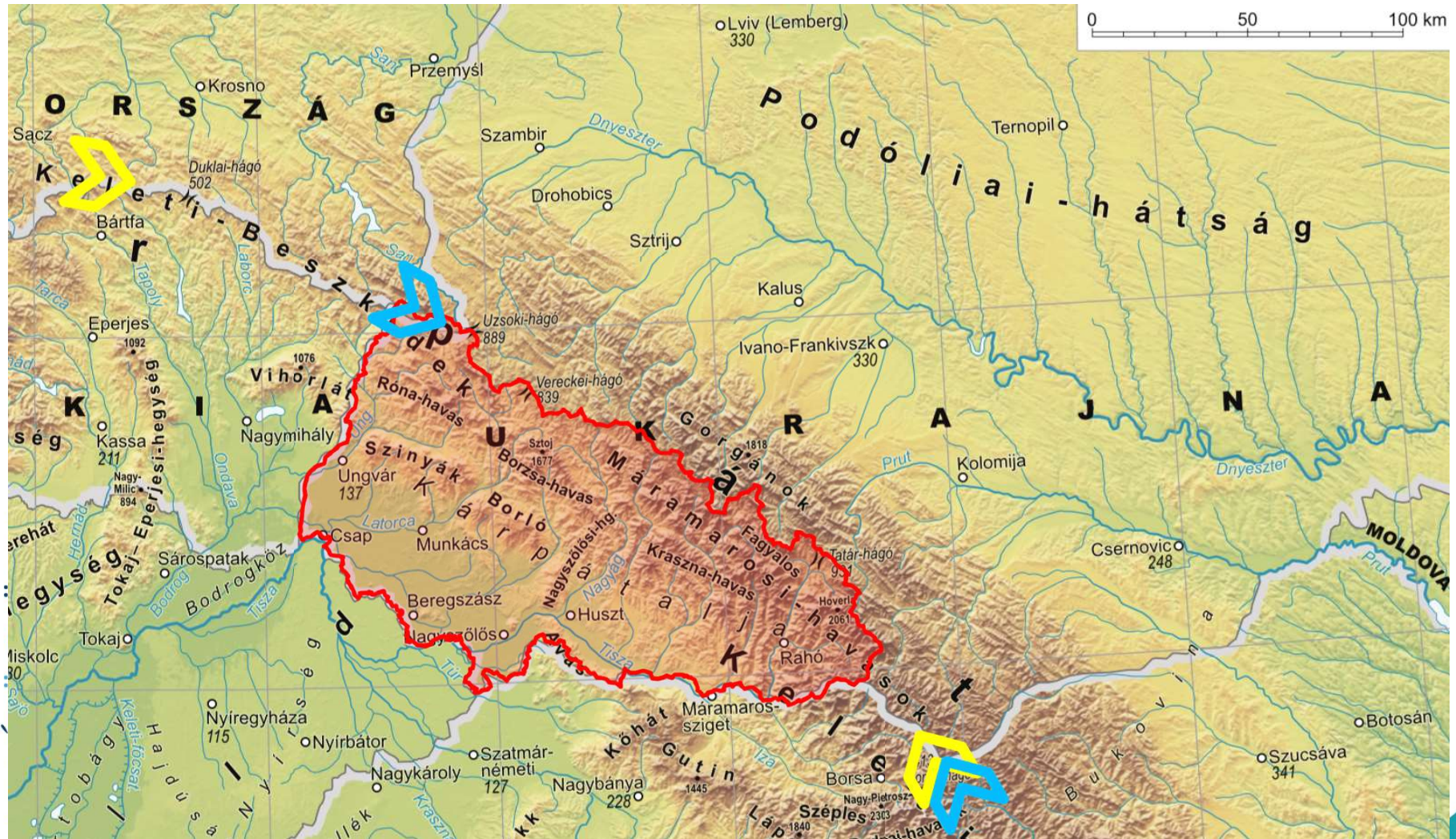
Kárpátalja elhelyezkedése, 3.

A MI VÍZÜGYÜNK

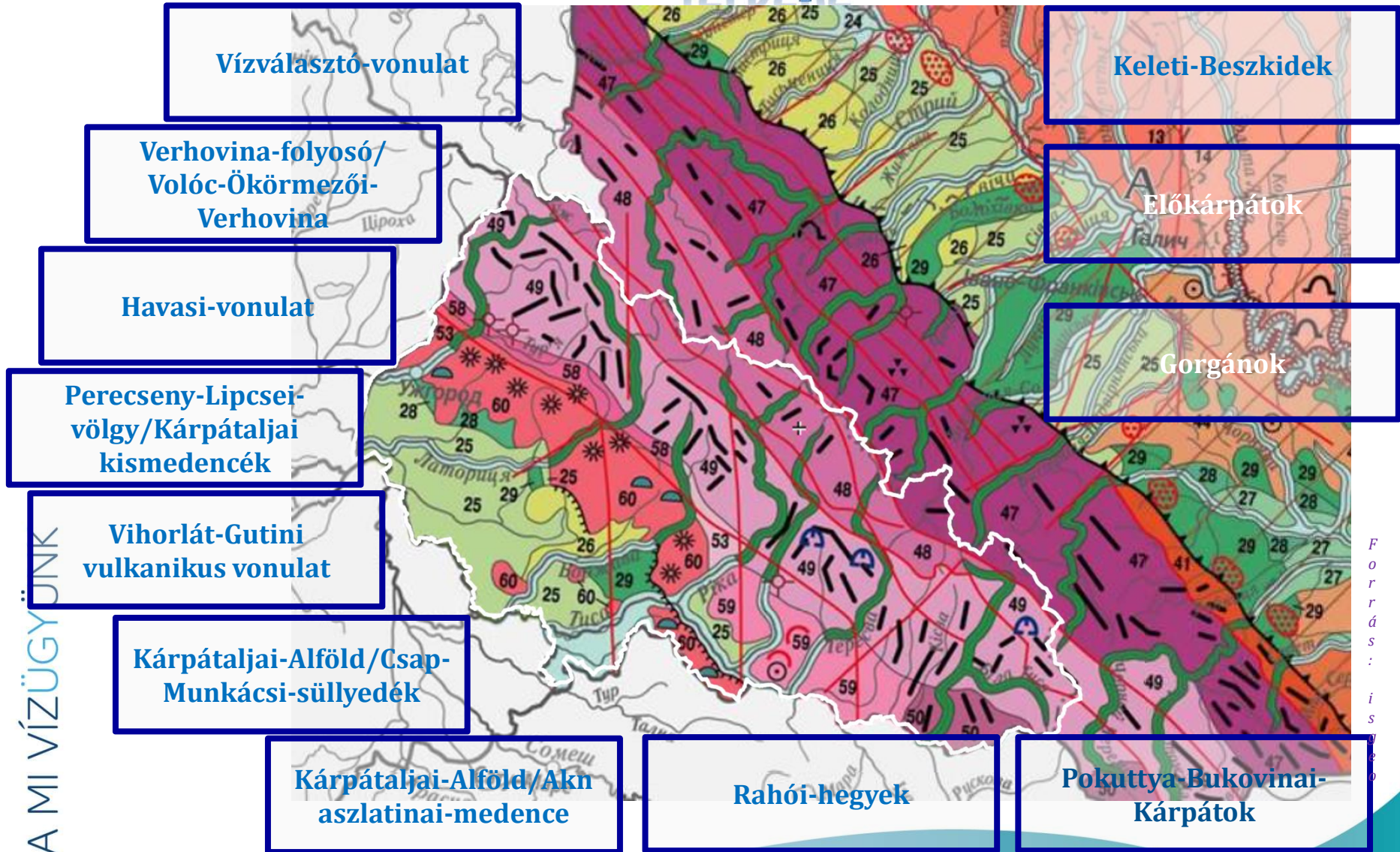

Az Északkeleti-Kárpátok, az Ukrán-Kárpátok és Kárpátalja elhelyezkedése

Kárpátalja (az Északkeleti-Kárpátok) geomorfológiai térképe

A MI VÍZÜGYÜNK

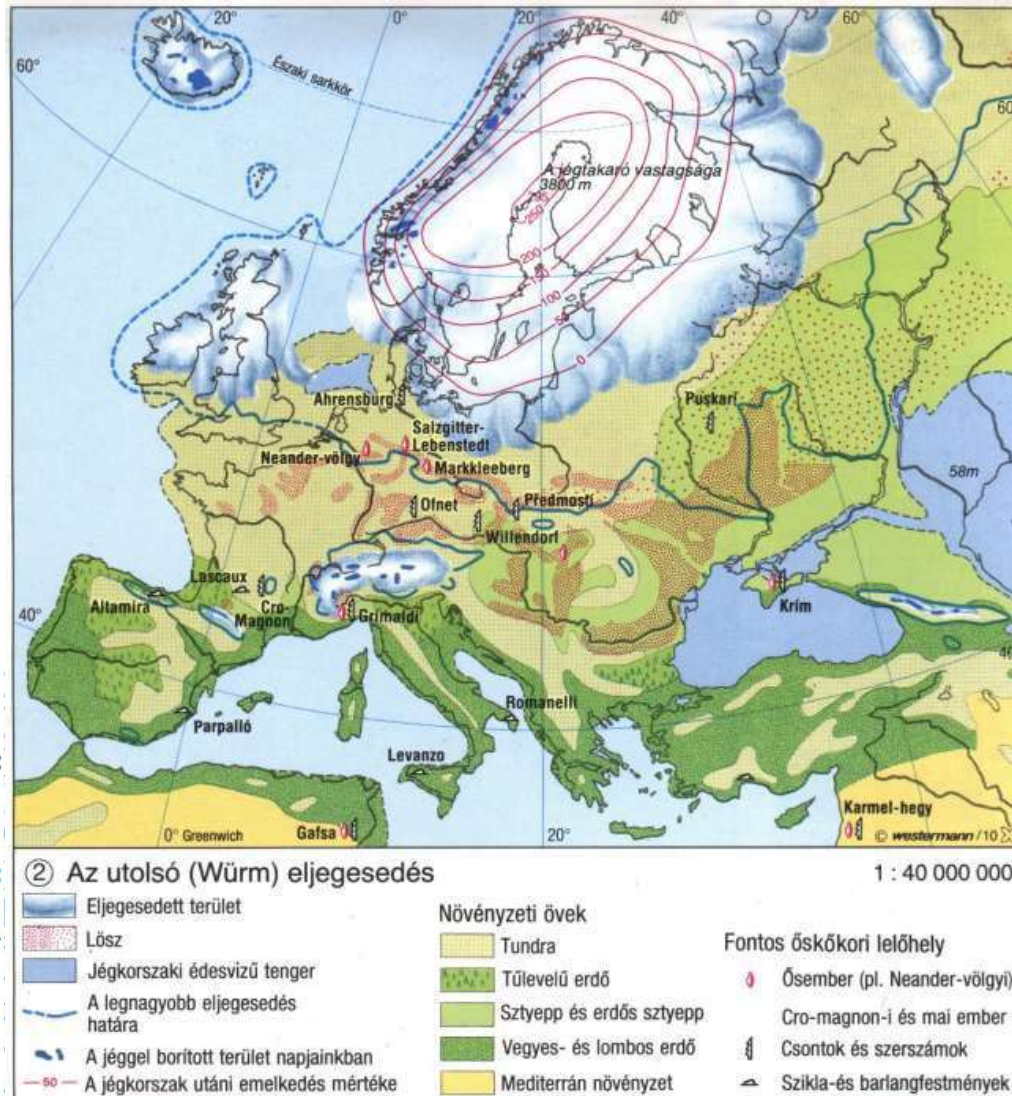

Az Északkeleti-Kárpátok, az Ukrán-Kárpátok és Kárpátalja domborzati formái

Az utolsó eljegesedés Európában

Pleisztocén

- **Időtartama:** ~ 2,5 millió – 8000 év

- **Jelentős éghajlatváltozások :**

Eljegesedések (glaciálisok):

Günz – mindel – riss – würm

Felmelegedések (interglaciálisok)

- **Függőleges kéregmozgások:**

Hegységek emelkedése: 200-300 m

Domságok emelkedése: 50-200 m

Medencék süllyedése: 150-700 m

Forrás (térkép): <https://slideplayer.hu/slide/2107854/>

Glaciális formakincs, 1.

A MI VÍZÜGYÜNK

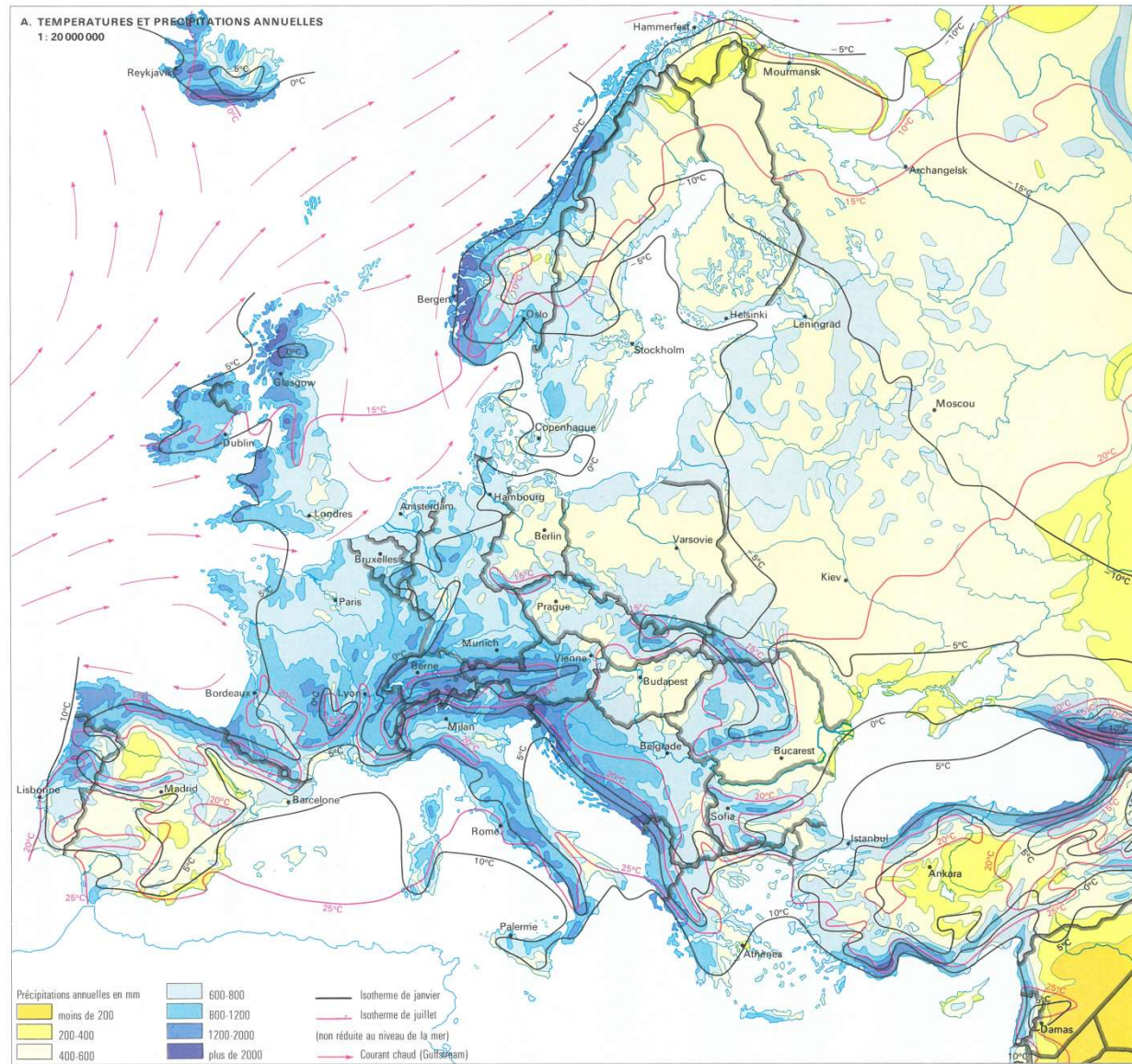
Glaciális formakincs, 2.

A MI VÍZÜGYÜNK

Kárpátalja csapadékviszonyai

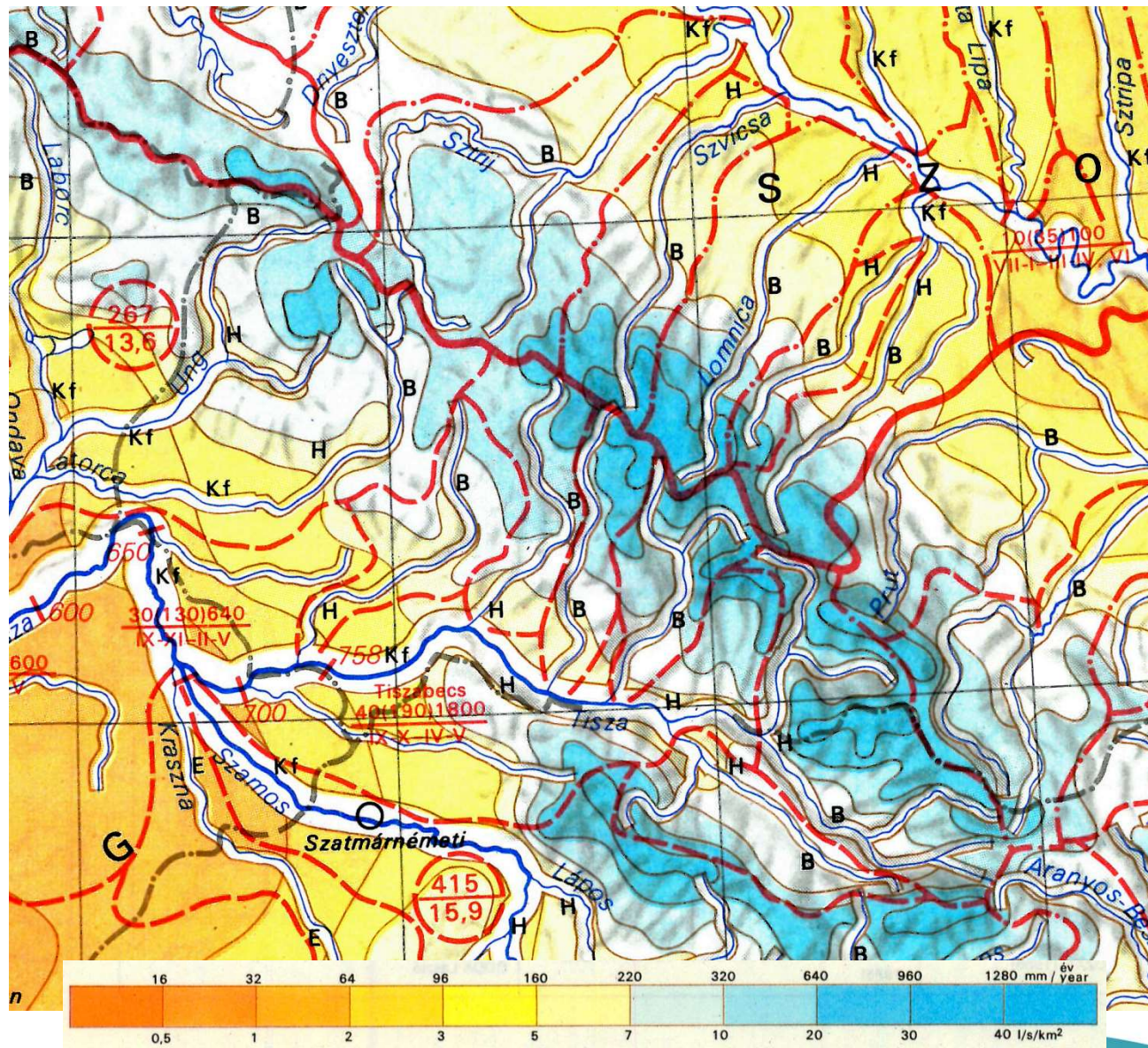

Forrás: Le Grand Atlas, De Boeck Wesmael, 1989.

A MI VÍZÜGYÜNK

Kárpátalja lefolyásviszonyai

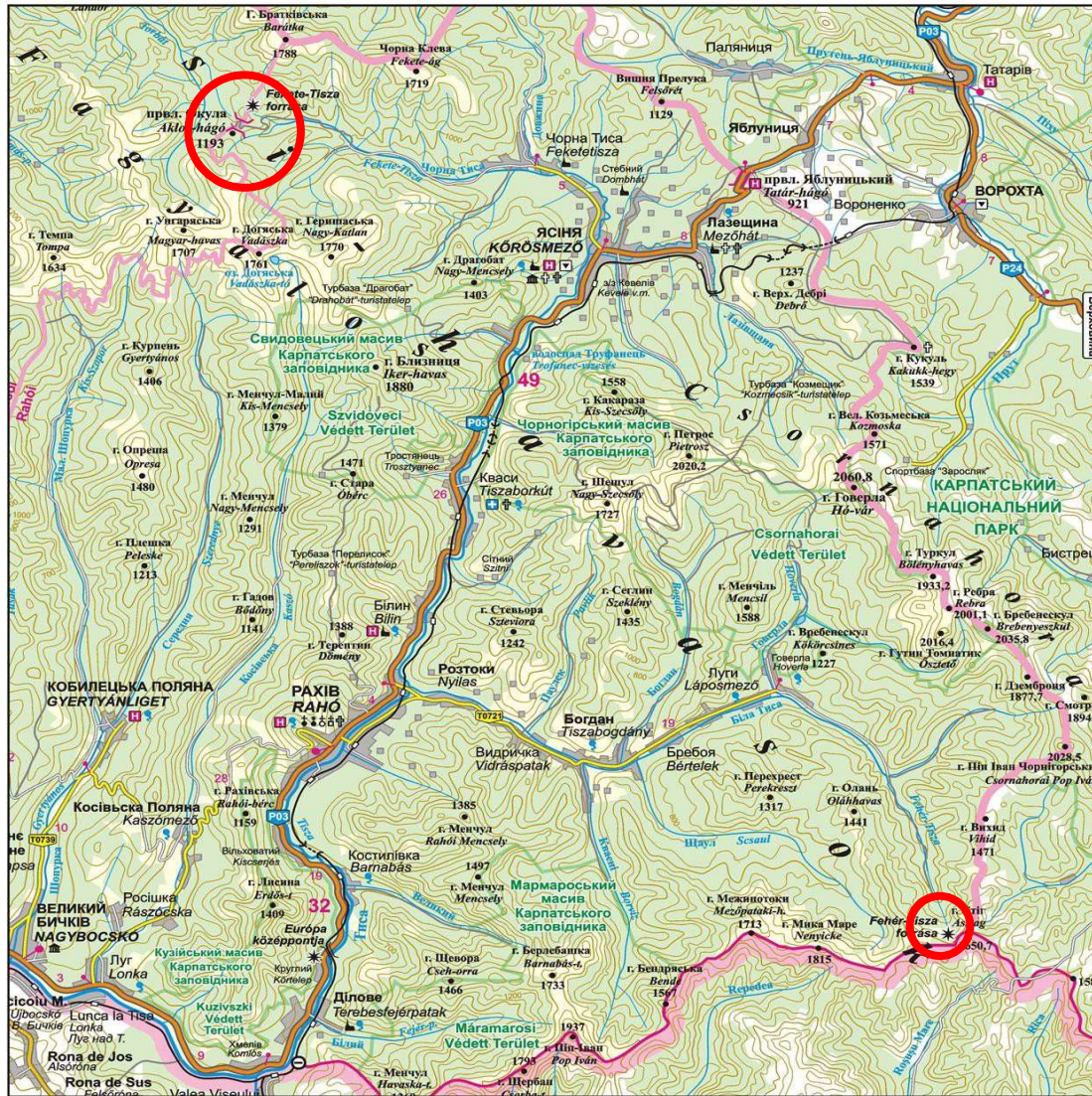

Forrás: Magyarország Nemzeti Atlasza, 1989

A MI VÍZÜGYÜNK

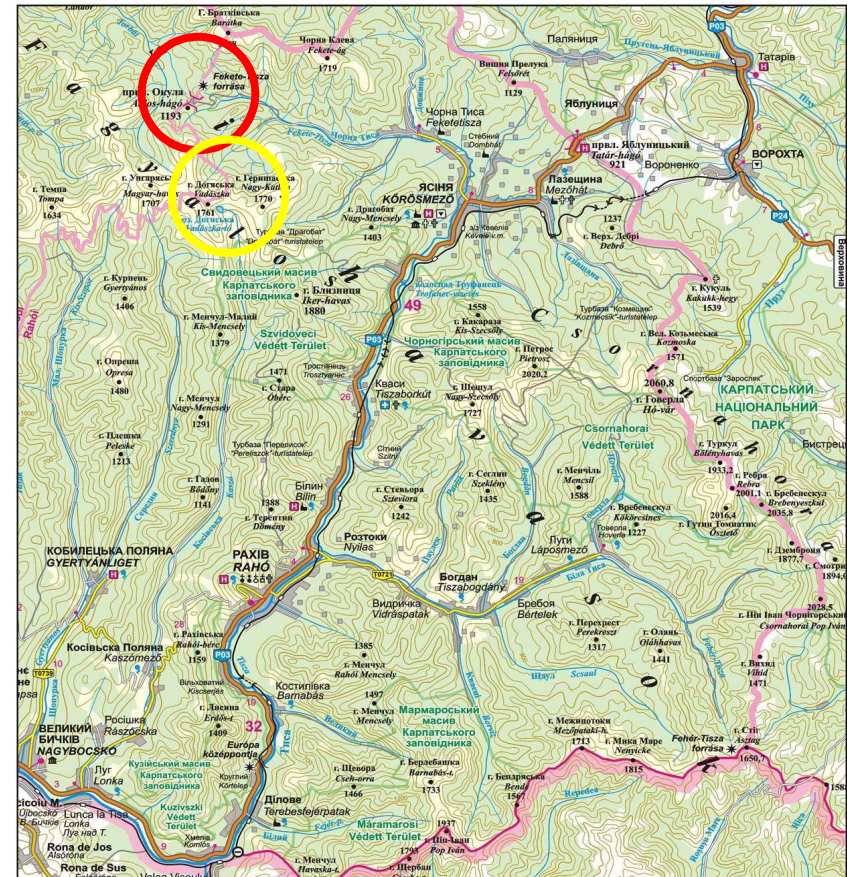
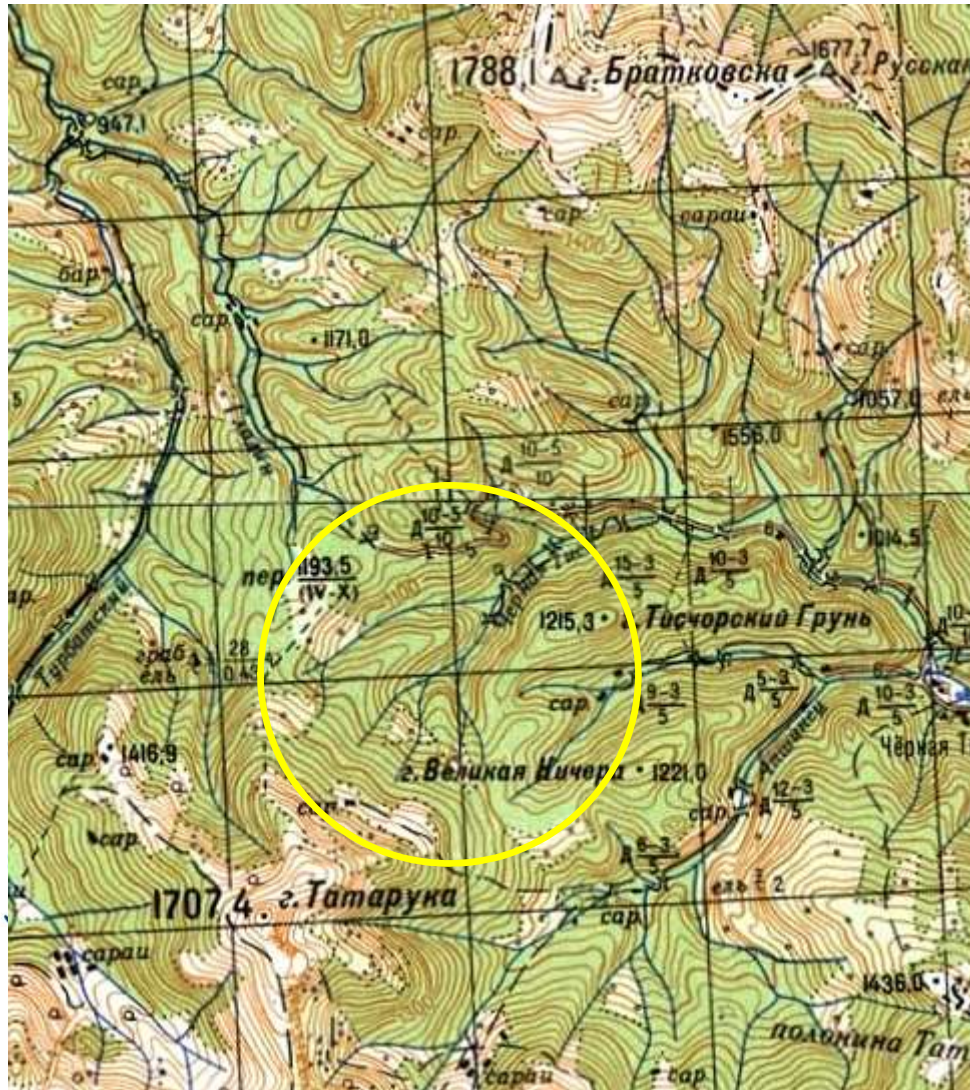
Kárpátalja felszíni vizei, 1.

A MI VÍZÜGYÜNK

Kárpátalja felszíni vizei, 2.

Kárpátalja felszíni vizei, 3.

Vízfolyás neve	Forrásvidéke	A forrás tszf. magassága (m)	A vízfolyás hossza (km)	A vízgyűjtő nagysága (km ²)	Sokévi közepes vízhozam (m ³ /s)
Tisza (Fekete-Tisza)	Aklos-hágó (Fagyalos–Csornahora)	1 203	Tivadar: 275	12 540	228
Tisza (Fehér-Tisza)	Holló-csúcs közelében	1 484			
Tarac	Zadnya-csúcs közelében	~1400	56	1 225	24 (Dombónál)
Talabor	Gorgánok	870	91	750	7 (torkolatnál)
Nagyág	Csorna-Ripa	1 120	92	1 240	13 (Ökörmezőnél)
Borzsa	Borzsa-havas	1 679	106	1 365	10 (Dolhánál)
Latorca	Latorcai-hágó közelében	~800	188	3 130	26 (Munkácsnál)
Ung	Uzsoki-hágó közelében	~1000	127	2 750	30 (Ungvárnál)

Kárpátalja felszíni vizei, 4.

A MI VÍZÜGYÜNK

Kárpátalja felszíni vizei, 5.

A MI VÍZÜGYÜNK

Kárpátalja felszíni vizei, 6.

Kárpátalja felszíni vizei, 7.

A MI VÍZÜGYÜNK

Kárpátalja felszíni vizei, 8.

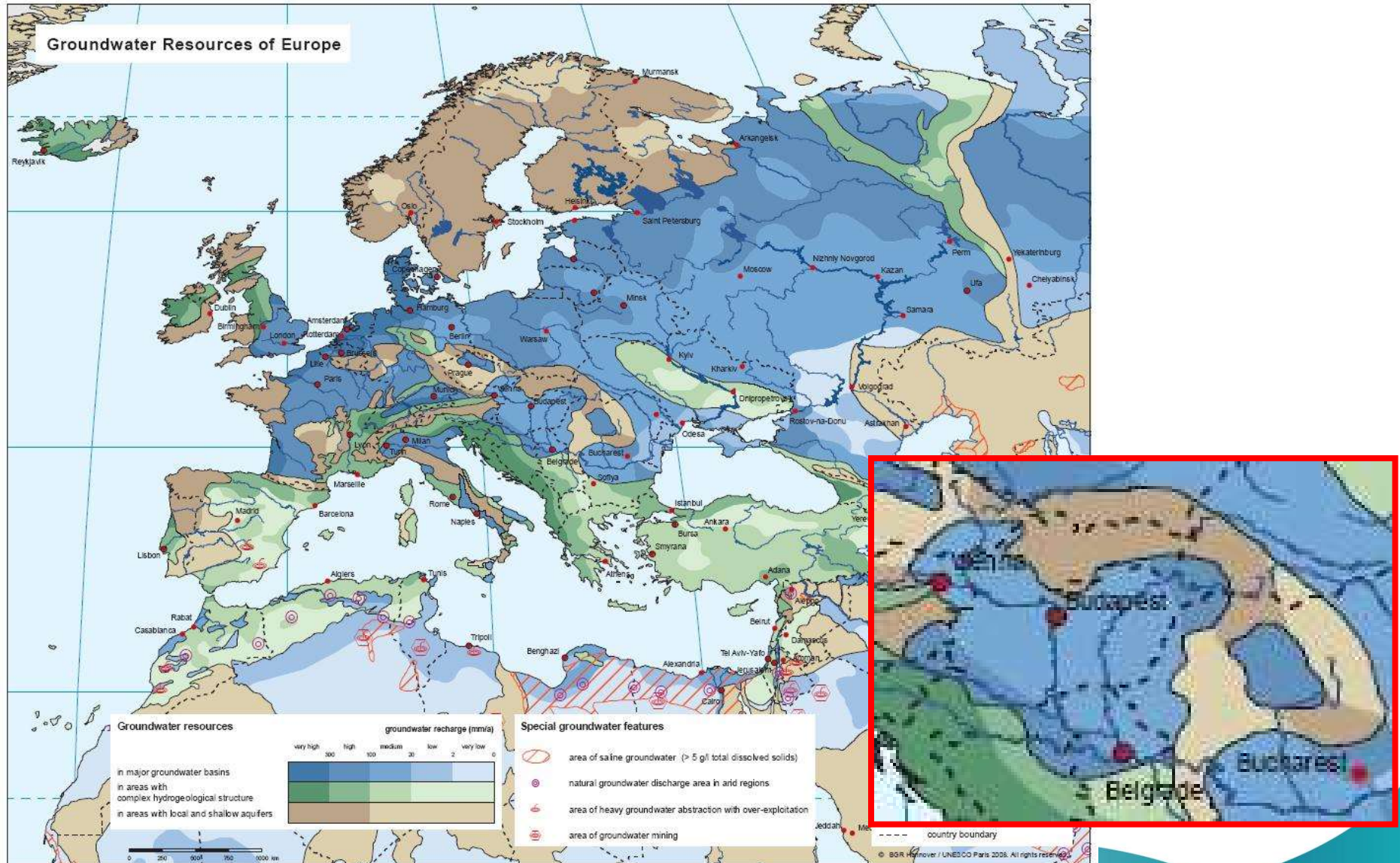
A MI VÍZÜGYÜNK

Pécs, 2019. július 3-5.

Kárpátalja felszínközeli vizei

Kárpátalja felszín alatti vizei

Kárpátalja a felszín alatti vizek közül az ásványvizek a legismertebbek. Az ásványvízforrások száma, több mint 350. Területi megoszlás szerint: 61% a hegyek között, 33% a hegylábaknál, 6%-a pedig síkvidéken lép a felszínre.

Legismertebbek: Uzsok, Szolyva, Királyfiszállás, Polena, Szarvasliget, Visk, Aknaszlatina, Királymező ásványos, illetve konyhasós forrásai.

Az ásványvizek osztályozása Ukrajnában (2001):

- ❖ szénsavas-vizek;
- ❖ szulfidos vizek;
- ❖ szervesanyag-tartalmú vizek;
- ❖ bórtartalmú vizek;
- ❖ szilikátos vizek;
- ❖ brómos és jodidos vizek;
- ❖ chalybeate vizek;
- ❖ radonos vizek;
- ❖ fémtartalmú (polimetallikus) vizek;
- ❖ gyógyvizek (!).

A chalybeate vizek

Gyógyvizek:

Mineral waters whose balneologic effect on organism is determined by the content of specific biologically active components are singled out as mineral waters with specific components.

A Talabor-Nagyág vízerőműrendszer, 1.

A MI VÍZÜGYÜI

A Talabor-Nagyág vízerőműrendszer, 2.

A MI VÍZÜGYÜ

Felszínközei vizek: talajvízforrás, 1.

A MI VÍZÜGYÜNK

Felszínközeli vizek: talajvízforrás, 2.

A MI VÍZÜGYÜNK

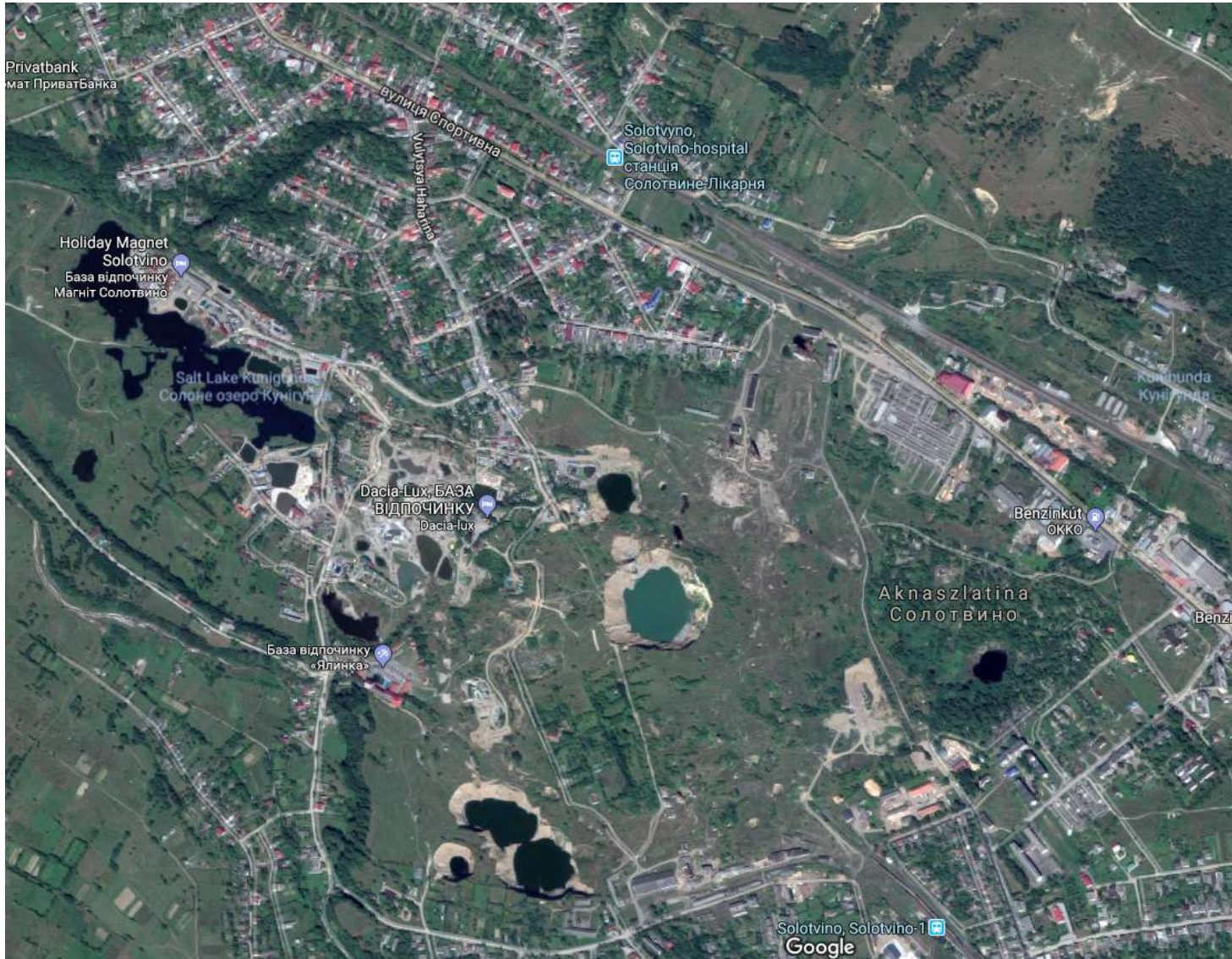
Felszínközeli vizek: talajvízforrás, 3.

A MI VÍZÜGYÜNK

Aknaszlatina, 1.

A MI VÍZÜGYÜNK

Aknaszlatina, 2.

A MI VÍZÜGYÜNK

Aknaszlatina, 3.

A MI VÍZÜGYÜNK

Pécs, 2019. július 3-5.

Aknaszlatina, 4.

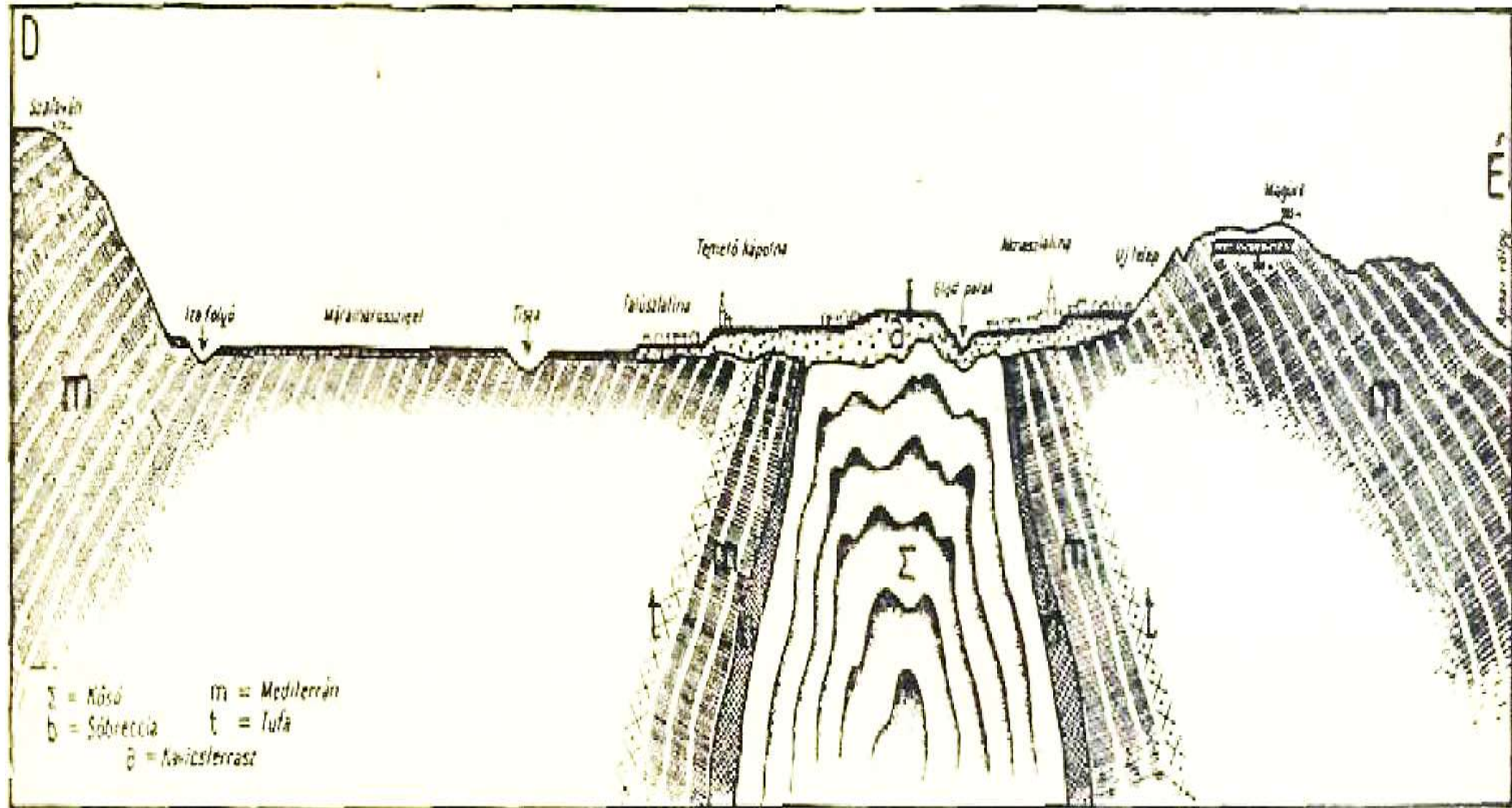

A MI VÍZÜGYÜNK

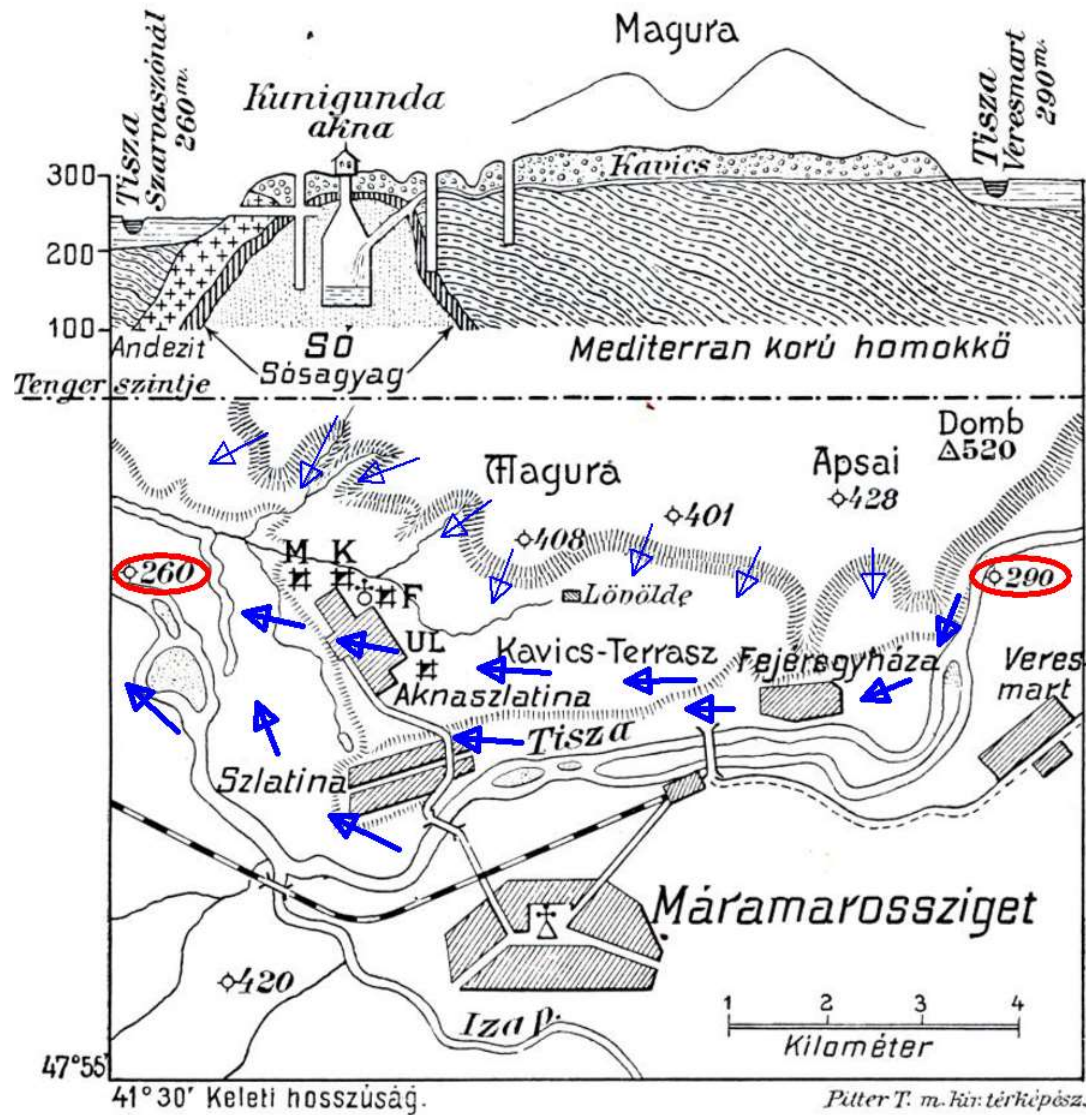

Aknaszlatina, 5. A Tisza völgyének észak-dél irányú keresztmetsvénye Aknaszlatina térségében (Schmidt Eligius Róbert)

Aknaszlatina, 6.

A MI VÍZÜGYÜNK

Épilógus, 1.

A MI VÍZÜGYÜNK

Epilógus, 2.

A MI VÍZÜGYÜNK

Köszönöm a figyelmet!

A